

A Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság (SJTB)

Ügyrendje

Az SJTB 2013. május 22-i ülésén egyhangúan elfogadta.

Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya 2013. szeptember 25-i osztályülésén egyhangúan jóváhagyta.

1. Bevezetés

A Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság (SJTB), mint az MTA IX. osztályához tartozó Bizottság, működési keretének alapját az MTA alapszabálya, ügyrendje valamint a IX. osztály ügyrendje jelenti. A IX. Osztály az elnökségi határozatban lefektetett elvek mentén elfogadta az új bizottsági struktúrát. Az új struktúrában az eddig önállóan működő Statisztikai Bizottság és Jövőkutatási Bizottság összevonásra kerül és 2011. decemberétől Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottságként működik tovább.

2. Az SJTB jogállása, feladata, kapcsolatai

A Statisztikai és Jövőkutatási Tudományos Bizottság a statisztika és a jövőkutatás szakterületet képviseli, és ellátja az Akadémia feladataiból és az Osztály megbízásából a szakterületére jutó teendőket, így különösen, figyelemmel kíséri az általuk gondozott tudományág hazai helyzetét, értékeli annak nemzetközi fejlődését, javaslatokat tesz az Osztálynak a szükséges továbbfejlesztés érdekében.

Az SJTB tudományos üléseket és rendezvényeket szervez, továbbá állást foglal a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben, véleményt nyilvánít a szakterületén működő kutatócsoportok tevékenységéről, valamint véleményezi a szakterület nevében az Osztály könyv- és folyóirat kiadási tervét.

A IX. Osztály döntésének megfelelően a Statisztikai és Jövőkutatási Bizottság doktori ügyekkel kapcsolatos tevékenységét a Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság látja el.

A Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság SJTB-hez tartozó doktor tagjai tájékoztatják az SJTB tagjait, ha a bizottsághoz tartozó doktori ügyet tárgyalnak.

A tudományos bizottsági ülés kizárólagos hatáskörébe tartoznak a következők:

- a) a tudományos bizottság elnökének, társelnökének, elnökhelyetteseinek és titkárának megválasztása, felmentése;
- b.) a bizottság elnöke beszámolójának jóváhagyása;
- c) a szakterületére vonatkozó helyzetelemzések jóváhagyása;
- d) kapcsolattartás az Akadémia területi bizottságainak szakbizottságaival;
- e) a szakterületre vonatkozó könyv- és folyóirat kiadási terv véleményezése;
- f) az Osztály számára készülő javaslatok elfogadása;
- g) közreműködés a köztisztületbe való felvételi eljárásban és a doktori eljárásban;
- h) a bizottsági ügyrend elfogadása.

A tudományos bizottság szakmai munkájának támogatására a következő munkabizottságokat és albizottságokat hozza létre.

- Statisztikai Tudományos Albizottság (STAB)
- Jövőkutatási Tudományos Albizottság (JTAB)
- Oktatási Munkabizottság (OMB)
- Nemzetközi Munkabizottság (NMB).

Az SJTB szakmai kérdésekben az érintett tudományos albizottságokkal konzultál véleményének kialakítása előtt.

Az al- és munkabizottságok szervezetét, működését, munkaprogramját az SJTB ügyrendjével összhangban, az SJTB jóváhagyásával alakítják ki. Az al- és munkabizottságok tagnak külső köztestületi és nem köztestületi tagokat is bevonhatnak.

Az SJTB szoros együttműködésre törekszik más tudományos bizottságokkal és albizottságokkal, amennyiben közös témák ezt megkövetelik. Együttműködésre törekszik a tudományterület professzionális (KSH, egyetemek, kutatóintézetek), valamint társadalmi szervezeteivel.

3. Az SJTB tagsága

A tudományos bizottság tagjai

- a.) az Akadémia rendes és levelező tagjai, akik nyilatkozatuk szerint részt kívánnak venni a tudományos bizottság munkájában;
- b.) azon nem akadémikus közgyűlési képviselők, akiknek tudományos tevékenysége a tudományos bizottság hatókörébe besorolható;
- c.) a szakterülethez tartozó, megválasztott köztestületi tagok;

A 2011. szeptember 14-i osztályülés az új bizottság létszámát 20 főben maximálta, ezen felül a bizottságnak lehetnek még akadémikus és közgyűlési tagjai.

A tudományos bizottság tagjainak megbízatása három évre szól, és korlátlan alkalommal újraválaszthatók.

4. Az SJTB tisztségviselői

A tudományos bizottsági ülés a tagok közül hároméves időtartamra megválasztja a bizottság elnökét, társelnökét, elnökhelyetteseit és titkárát. A megválasztott tisztségviselő a mandátuma lejártával, egy alkalommal újraválasztható.

Az SJTB-hez tartozó két tudományterület kiegyensúlyozott képviselete érdekében választások előkészítésére jelölőbizottságot állít fel. A jelölőbizottság a következő megállapodások szerint jár el a tagok és tisztségviselők jelölésében:

Az SJTB 20 fős tagságából a két tudományterület 10-10 főt jelöl.

A bizottság elnökét ciklusonként váltva jelöli a két tudományterület, azzal, hogy az első, 2011-2014. évi ciklusban az elnök a statisztikusok közül kerül ki.

Ciklusonként váltva az elnököt nem adó tudományterület jelöli a társelnököt és a nem akadémikus közgyűlési képviselőt.

A bizottság titkárát az elnökkel azonos területről jelölik.

A tudományos bizottság elnöke

- hívja össze a bizottsági ülést, elnököl az ülésen,

- képviseli a tudományos bizottságot,
- beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett tevékenységéről,
- tájékoztatja a bizottságot az osztály munkájáról, az osztályülésekről
- az osztályülések bizottságot érintő napirendi pontjainak előkészítéséről konzultál a bizottsággal, illetve azok tárgyalásánál képviseli a bizottság álláspontját
- az osztály feladatai tekintetében előkészítő munkájával biztosítja, hogy a bizottság éljen jelölési, javaslatvételi lehetőségeivel
- megküldi az Osztálynak a bizottsági ügyrendet és módosításait,
- tájékoztatja az Osztályt az SJTB más bizottságok, vagy az Osztály egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.

A tudományos bizottság titkára

- megszervezi a bizottsági ülést,
- emlékeztetőt készít,
- nyilvántartást vezet a tagokról, tisztségviselőkről,
- gondoskodik a honlap frissítéséről,
- továbbítja a tagokhoz az Osztály tudományos titkárának, az MTA Szervezési Titkárságának felhívásait az Akadémiai Adattárban (AAT) az akadémiai köztestületi tagok adatainak és publikációinak nyilvántartása karbantartásával kapcsolatos ügyekben.

Az SJTB tisztségviselői, valamint az albizottságok elnökei az operatív ügyek intézésére, a bizottsági munka előkészítésére és az ügyek folyamatos vitele érdekében rendszeres vezetőségi ülést tart.

5. Az SJTB működése

A bizottság maga alakítja ki éves munkatervét az albizottságok munkatervével összehangoltan.

A bizottság munkáját bizottsági ülések és tudományos konferenciák keretében végzi.

A tudományos bizottság – szükség szerint szakértők részvételével – bizottsági ülésen tárgyalja meg szakterületének kérdéseit és eredményeit, valamint a hatókörébe tartozó tudományos közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.

A tudományos bizottsági ülés akkor határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagoknak több mint a fele jelen van. A bizottság ülésén a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni. A határozathozatal az ügyrend elfogadása és módosítása esetében a jelen lévő, szavazásra jogosultak kétharmados szótöbbségével, egyéb ügyekben a jelen lévő, szavazásra jogosultak egyszerű szótöbbségével történik. Szavazategyenlőség esetén a bizottság elnökének szavazata dönt.

A bizottság évente tájékoztatást kap az al- és munkabizottságok munkájáról és következő évi munkatervéről.

A bizottság évente beszámolót készít az Osztály részére a saját és a hozzátartozó al- és munkabizottságok munkájáról.

Ha az MTA vagy annak valamely szerve felkéri a Bizottság tisztségviselőjét, tagját meghatározott feladat elvégzésére, ide értve állandó vagy eseti bizottság létrehozásában való részvételt, úgy e felkérésről és az elvégzett munkáról tájékoztatni kell a Bizottságot.

Ha a Bizottság tisztségviselője vagy a Bizottság külső felkérést kap, arról a Bizottságot tájékoztatni kell.

6. A Bizottság fórumai

Az SJTB üléseinek helyét, időpontját, témáját, napirendjét a tagok e-mail útján kapják meg. A Bizottság valamennyi üléséről emlékeztető készül, amit a SJTB tagjai ugyancsak elektronikus formában megkapnak. A tagsággal, a bizottsághoz tartozó de nem tag köztestületi tagokkal és a külvilággal való minél hatékonyabb kapcsolattartás érdekében az albizottság lehetőségeihez mérten honlapot üzemeltet. A SJTB üléseinek rövid összefoglalóját, valamint a tárgyalat témákhoz kapcsolódó szakmai anyagokat, elemzéseket a szaksajtó (elsősorban a Statisztikai Szemle) útján is nyilvánosságra hozza.